

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Weerbare democratie: de grenzen van democratische tolerantie

Rijpkema, B.R.

Citation

Rijpkema, B. R. (2015, December 12). *Weerbare democratie: de grenzen van democratische tolerantie*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/37029>

Version: Corrected Publisher's Version

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/37029>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Cover Page

Universiteit Leiden

The handle <http://hdl.handle.net/1887/37029> holds various files of this Leiden University dissertation.

Author: Rijpkema, Bastiaan Riemer

Title: Weerbare democratie : de grenzen van democratische tolerantie

Issue Date: 2015-12-15

Literatuur

- Abdolah, Kader, 'De angst', *De Volkskrant*, 29 maart 2004.
- Adams, Maurice, 'De verbeelding van de politieke democratie door het recht: inleidende beschouwing', p. 3-37, in: Maurice Adams & Patricia Popelier (red.), *Recht en democratie: de democratische verbeelding in het recht*, Antwerpen: Intersentia 2004.
- Akbulut, Olgun, 'Criteria Developed by the European Court of Human Rights on the Dissolution of Political Parties', *Fordham International Law Journal* 2010, vol. 34, p. 46-77.
- Akkerman, Tjitske & Matthijs Rooduijn, 'Pariahs or Partners? Inclusion and Exclusion of Radical Right Parties and the Effects on Their Policy Positions', *Political Studies* juni 2014 (online), p. 1-18.
- Alberda, J.W., 'Democratie: beginsel, middel en doel. Geen gelegenheidspolitiek', *Het Volk*, 21 april 1936.
- Albertazzi, Daniele, 'Reconciling 'Voice' and 'Exit': Swiss and Italian Populists in Power', *Politics* 2009, vol. 29 nr. 1, p. 1-10.
- Allan, James, *Democracy in Decline: Steps in the Wrong Direction*, Montreal: McGill-Queen's University Press 2014.
- Anderson, Perry, *Spectrum: from right to left in the world of ideas*, London/New York: Verso 2005.
- Avineri, Shlomo, 'On Problems of Transition in Postcommunist Societies', *Cardozo Law Review* 1997-1998, vol. 19, p. 1921-1936.
- Ayres, Thomas, 'Batasuna Banned: The Dissolution of Political Parties Under the European Convention of Human Rights', *Boston College International & Comparative Law Review* 2004, vol. 27, p. 99-113.
- Bale, Tim, 'Are Bans on Political Parties Bound to Turn Out Badly?', *Comparative European Politics* 2007, nr. 5, p. 141-157.
- Ball, Terence, 'James Mill', in: Edward N. Zalta (red.), *The Stanford Encyclopedia of Philosophy*, editie: zomer 2014,
<http://plato.stanford.edu/archives/sum2014/entries/james-mill/>.
- Barendt, Eric, *Freedom of Speech*, Oxford: Oxford University Press 1985.
- Basedau, Matthias & Anika Moroff, 'Parties in chains: Do ethnic party bans in Africa promote peace?', *Party Politics* 2011, vol 17 nr. 2, p. 205-222.

- Bast, Jürgen, 'Don't Act Beyond Your Powers: The Perils and Pitfalls of the German Constitutional Court's Ultra Vires Review', *German Law Journal* 2014, vol. 15 nr. 2, p. 168-181.
- Belavusau, Uladzislau, 'Hate Speech and Constitutional Democracy in Eastern Europe: Transitional and Militant? (Czech Republic, Hungary and Poland)', *Israel Law Review* 2014, vol 47 nr. 1, p. 27-61.
- Bellekom, Th. L., 'Partijverboden', p. 113-146, in: A.W. Heringa, R.E. de Winter & W.J. Witteveen, *Staatkundig Jaarboek 1982-1983*, Leiden 1982
- Bendersky, Joseph W., *A concise history of Nazi Germany*, Lanham: Rowman & Littlefeld 2014.
- Bergh, George van den, 'De democratische staat en de demokratische partijen (afscheidsrede uitgesproken op 2 juli 1960)', p. 82-90, in: George van den Bergh, *Verzamelde staatsrechtelijke opstellen (supplement bij de derde bundel)*, Alphen aan de Rijn: Samsom N.V. 1961.
- Bergh, George van den, *De democratische Staat en de niet-democratische partijen* (oratie Amsterdam UvA), Amsterdam: De Arbeiderspers 1936 (Van den Bergh 1936a).
- Bergh, George van den, *Democratie: beginsel en doel, rede uitgesproken op het congres 1936 van de SDAP*, Amsterdam: De Arbeiderspers 1936 (Van den Bergh 1936b).
- Bergh, George van den, *Hoofdlijnen van het Nederlandse Staatsrecht, met nog een zestal staatsrechtelijke opstellen*, Haarlem: H.D. Tjeenk Willink & Zn 1958.
- Berlin, Isaiah, 'The Bent Twig: A Note on Nationalism', *Foreign Affairs* 1972, vol. 51, nr. 1, p. 11-30.
- Bernecker, Sven, *Reading Epistemology: Selective Texts with Interactive Commentary*, Malden: Blackwell 2006.
- Blaas, P.B.M., *Henk Hoetink (1900-1963), een intellectuele biografie*, Hilversum: Uitgeverij Verloren 2010, p. 84-87.
- Bligh, Gur, 'Defending Democracy: A New Understanding of the Party-Banning Phenomenon', *Vanderbilt Journal of Transnational Law* 2013, vol. 46 nr. 5, p. 1321-1379.
- Bligh, Gur, 'Extremism in the Electoral Arena: Challenging the Myth of American Exceptionalism', *Brigham Young University Law Review* 2008, p. 1367-1440.
- Blom, Philipp, *Wicked Company: freethinkers and friendship in pre-revolutionary Paris*, London: Orion Books 2011.

- Boef, August Hans den, 'Intimidatie jihadisten leidt tot zelfcensuur', *De Volkskrant*, 12 januari 2015.
- Bogaards, Matthijs, Matthias Basedau & Christof Hartmann, 'Ethnic party bans in Africa: an introduction', in: *Democratization* 2010, vol. 17 nr. 4, p. 599-617.
- Bonger, W.A., *Problemen der Demokratie: een sociologische en psychologische studie*, Groningen/Batavia: P. Noordhoff N.V. 1934.
- Boomsma, Diederik, 'Ortega's filosofie van de 'vitale rede'', p. 7-22, in: José Ortega y Gasset, *De opstand van de massamens*, Rotterdam: Lemniscaat 2015.
- Bourne, Angela K., 'Democratization and the illegalization of political parties in Europe', *Democratization* 2012, vol. 19 nr. 6, p. 1065–1085 (Bourne 2012a).
- Bourne, Angela. K., "The Proscription of Political Parties and 'Militant Democracy'", *Journal of Comparative Law* 2012, vol. 7 nr. 1, p. 196-213 (Bourne 2012b).
- Bovend'eert, P.P.T. & H.R.B.M. Kummeling, *Het Nederlandse Parlement*, Deventer: Kluwer 2010.
- Bovend'Eert, P.P.T. & M.C. Burkens, 'De Bondsrepubliek Duitsland', p. 69, in: L.F.M. Besselink, P.P.T Bovend'Eert, J.L.W. Broeksteeg & R. de Lange, *Staatsrecht van landen van de Europese Unie*, Deventer: Kluwer 2012.
- Boyd Rayward, W., 'H.G. Wells's World Brain: a Critical Re-Assessment', *Journal of the American Society for Information Science* 1999, vol. 50 nr. 7, p. 557-573.
- Boyle, Kevin, 'Human Rights, Religion and Democracy: The Refah Party Case', *Essex Human Rights Review* 2004, vol 1 nr. 1, p. 1-16.
- Bregman, Rutger, 'Vrijheid van meningsverandering', *De Correspondent* (online), 24 oktober 2013.
- Brems, Eva, 'Belgium: The Vlaams Blok political party convicted indirectly of racism', *International Journal of Constitutional Law* 2006, vol. 4 nr. 4, p. 702–711.
- Brems, Eva, 'State regulation of xenophobia versus individual freedoms: the European view', *Journal of Human Rights* 2002, vol. 1 nr. 4, p. 481-500.
- Brinkmann, G., 'Militant Democracy and Radicals in the West German Civil Service', *The Modern Law Review* 1983, vol. 46, p. 584-600.
- Brugger, Winfried, 'The Treatment of Hate Speech in German Constitutional Law (Part II)', *German Law Journal* 2003, vol. 4 nr. 1, p. 1-44.
- Buck, Robert J., *Thrasybulus and the Athenian Democracy*, Stuttgart: Franz Steiner Verlag 1998.

- Buijs, F.J. & M. Fennema, 'Democratie, extremisme en radicalisme in Amsterdam', p. 120-147, in: Meindert Fennema, *Help! De elite verdwijnt: veertig jaar Nederlandse politiek*, Amsterdam: Bert Bakker 2012.
- Burke, Edmund, *Reflections on the Revolution in France*, New Haven/London: Yale University Press 2003.
- Burke, T.E., *The Philosophy of Karl Popper*, Manchester: Manchester University Press 1983.
- Burston, W.H., *James Mill on Philosophy and Education*, London: University of London Press/The Athlone Press 1973.
- Buwalda, Peter, 'Gewoon een beetje rustig aan doen met de Profeet', *De Volkskrant*, 9 januari 2015.
- Buyse, Atoine, 'Dangerous Expressions: The ECHR, Violence and Free Speech', *International and Comparative Law Quarterly* 2014, vol. 63 nr. 2, p. 491-503.
- Capoccia, Giovanni, 'Defending democracy: Reactions to political extremism in inter-war Europe', *European Journal of Political Research* 2001, vol. 39, p. 431-460.
- Capoccia, Giovanni, 'Militant Democracy: The Institutional Bases of Democratic Self-Preservation', *Annual Review of Law and Social Science* 2013, vol. 9, p. 207-226.
- Casal Bertoia, F. & I. van Biezen, 'Party regulation and party politics in post-communist Europe', *East European Politics* 2014, vol. 30 nr. 3, p. 295-314.
- Cavatorta, Francesco & Fabio Merone, 'Moderation through exclusion? The journey of the Tunisian Ennahda from fundamentalist to conservative party', *Democratization* 2013, vol 20 nr. 5, p. 857-875.
- Cécile Laborde, 'Pluralism, Syndicalism and Corporatism: Leon Duguit and The Crisis of The State (1900-25)', *History of European Ideas* 1996, vol. 22 nr. 3, p. 227-244.
- Chou, Mark, *Theorising Democide: Why and How Democracies Fail*, Basingstoke: Palgrave Macmillan 2013
- Christiansen, Thomas & Christine Reh, *Constitutionalizing the European Union*, Basingstoke: Palgrave Macmillan 2009, p. 156.
- Cliteur, Paul & Bastiaan Rijpkema, 'The Foundations of Militant Democracy', p. 227-272, in: Afshin Ellian & Gelijn Molier, *The State of Exception and Militant Democracy in a Time of Terror*, Dordrecht: Republic of Letters Publishing 2012.

- Cliteur, Paul, 'Indien verantwoordelijk dan bevoegd? De constitutionele positie van het Openbaar Ministerie', p. 124-137, in: M.C. Burkens, E.C.M. Jurgens, A.K. Koekkoek & J.J. Vis (red.), *Gelet op de Grondwet*, Deventer: Kluwer 1998.
- Cliteur, Paul, 'Naar een Europese Grondwet: een Colloquium metajuridicum', p. 1-22, in: Paul Cliteur, Hans Franken & Wim Voermans (red.), *Naar een Europese Grondwet*, Den Haag: Boom Juridische Uitgevers 2004.
- Cliteur, Paul, 'Salman Rushdie en de rechtsstaat in de 21ste eeuw', p. 25-41, Sadik Harchouchi & Juliët Jonkers (red.), *Leve de rechtsstaat! Reflecties op de rechtsstaat in een dynamische samenleving*, Den Haag: Boom Lemma uitgevers 2010.
- Cliteur, Paul, 'The Rudi Carrell Affair and its significance for the tension between theoterrorism and religious satire', *Ancilla Iuris* 2013, p. 15-41.
- Cliteur, Paul, 'Van Rushdie tot Jones: over geweld en uitingsvrijheid', in: Afshin Ellian, Gelijn Molier & Tom Zwart (red.), *Mag ik dit zeggen? Beschouwingen over de vrijheid van meningsuiting*, Den Haag: Boom Juridische Uitgevers 2011.
- Cliteur, Paul, *Darwin, dier en recht*, Amsterdam: Boom 2001.
- Cliteur, Paul, *Het monotheïstisch dilemma, of De theologie van het terrorisme*, Amsterdam/Antwerpen: De Arbeiderspers 2010.
- Cliteur, Paul, *The Secular Outlook: in defense of moral and political secularism*, Malden: Wiley-Blackwell 2010.
- Cliteur, Paul, Tom Herrenberg & Bastiaan Rijpkema, 'The New Censorship: A Case-Study of the Extrajudicial Restraints on Free Speech', p. 291-318, in: Afshin Ellian & Gelijn Molier (red.), *Freedom of Speech under Attack*, Den Haag: Eleven Publishing 2015.
- Cohen-Almagor, Raphael, 'Disqualification of lists in Israel (1948-1984): retrospect and appraisal', *Law and Philosophy* 1994, vol. 13, p. 43-95.
- Colliot-Thélène, Chaterine, 'Carl Schmitt versus Max Weber: Juridical Rationality and Economic Rationality', p. 138-154, in: Chantal Mouffe (red.), *The Challenge of Carl Schmitt*, London/New York: Verso 1999.
- Cornelisse, Louis, 'Met wc-rol was politieke baas BVD allang tevreden', *Trouw*, 6-9-1995.
- Corstens, G.J.M., *Het Nederlandse strafprocesrecht* (bewerkt door M.J. Borgers), Deventer: Kluwer 2011.
- Coupland, Philip, 'H.G. Wells's 'Liberal Fascism'', *Journal of Contemporary History* 2000, vol. 35 nr. 4, p. 541-558.

- Cronk, Nicolas, 'Introduction', p. 1-15, in: Nicolas Cronk, *The Cambridge Companion to Voltaire*, Cambridge: Cambridge University Press 2009.
- Currie, David P., *The Constitution of the Federal Republic of Germany*, Chicago: University of Chicago Press 1994.
- Dahl, Robert A., *Democracy and its critics*, New Haven/London: Yale University Press 1989.
- Dahl, Robert A., *On Democracy*, Yale: Yale University Press 2000.
- Demant, Froukje, Marieke Slootman, Frank Buijs, Jean Tillie, *Teruggang en uittreding: processen van deradicalisering ontleed* (rapport in opdracht van de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding), Amsterdam: The Institute for Migration and Ethnic Studies (IMES) 2008.
- Dennett, Daniel, *Intuition Pumps and Other Tools for Thinking*, New York: W.W. Norton & Company Inc. 2014.
- Diesfeldt, Annick & Fanny de Graaf, 'Dataretentie: een kwestie van alles of niets?', *Nederlands Juristenblad* 2015, nr. 12, p. 740-747.
- Dool, Pim van den, 'Haatprediker Abu Hamza krijgt levenslang in VS', *NRC Handelsblad* (online), 9 januari 2015.
- Downs, William M., Carrie L. Manning & Richard N. Engstrom, 'Revisiting the 'Moderating Effects of Incumbency': A Comparative Study of Government Participation and Political Extremism', *Journal of Contemporary European Studies* 2009, vol. 17 nr. 2, p. 151-169.
- Drees, Willem, brief aan George van den Bergh, 2 oktober 1936, aanwezig in: *Persoonlijk Archief George van den Bergh*, in bezit van de Erven-Van den Bergh.
- Duggan, Christopher, *A Concise History of Italy*, Cambridge: Cambridge University Press 2014.
- Dworkin, Ronald, 'A New Map of Censorship', *Index on Censorship* 2006 (origineel in 1994), vol. 35 nr. 1, p. 130-133.
- Dyzenhaus, David, 'Legal Theory in the Collapse of Weimar: Contemporary Lessons?', *The American Political Science Review* 1997, vol 91 nr. 1, p. 121-134.
- Earle, Edward Mead, 'H.G. Wells, British Patriot in Search of a World State', *World Politics* 1950, vol. 2 nr. 2, p. 181-208.
- Eberhard, Harald, Konrad Lachmayer & Gerhard Thallinger, 'Approaching Transitional Constitutionalism', p. 9-24, in: Harald Eberhard, Konrad Lachmayer & Gerhard Thallinger, *Transitional Constitutionalism: Proceedings of*

the 2nd Vienna Workshop on International Constitutional Law,
Nomos/facultas.wuv 2007.

Eligür, Banu, *The Mobilization of Political Islam in Turkey*, Cambridge: Cambridge University Press 2010.

Ellian, Afshin, 'Alles wat heilig is bevragen', p. 91-105, in: Suzanne Metselaar & Allard den Dulk (red.), *Hoe denkers denken: filosoferen als ambacht*, Amsterdam: Athenaeum-Polak & Van Gennep 2012.

Ellian, Afshin, 'De staat van uitzondering', p. 177-213, in: Gelijn Molier & Timo Slootweg (red.), *Soevereiniteit en recht: Rechtsfilosofische beschouwingen*, Den Haag: Boom Juridische Uitgevers 2009.

Ellian, Afshin, 'Op de grens van vrijheid: ketterij in de vrije samenleving', p. 89-115, in: Afshin Ellian, Gelijn Molier & Tom Zwart (red.), *Mag ik dit zeggen? Beschouwingen over de vrijheid van meningsuiting*, Den Haag: Boom Juridische Uitgevers 2011.

Ellian, Afshin, *Sociale cohesie en islamitisch terrorisme* (oratie Leiden), 2006.

Elzinga, D.J. & R. de Lange, *Van der Pot. Handboek van het Nederlandse Staatsrecht*, Deventer: Kluwer 2006.

Elzinga, D.J., 'Leven en werk van Hugo Krabbe (1857-1936)', p. 55-73, in: D.J. Elzinga, *De staat van het recht: opstellen over staatsrecht en politiek*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1990.

Elzinga, D.J., *De Politieke Partij en het Constitutionele Recht* (diss. Utrecht), Nijmegen: Ars Aequi Libri 1982.

Elzinga, D.J., H.R.B.M. Kummeling & J. Schipper-Spanninga, *Het Nederlandse kiesrecht*, Deventer: Kluwer 2012.

Emerson, Thomas I., 'Freedom of Association and Freedom of Expression', *Yale Law Journal* 1964, vol. 74 nr. 1, p. 1-35.

Engelmann, Sabrina, 'Barking Up the Wrong Tree: Why Counterterrorism Cannot Be a Defense of Democracy', *Democracy and Security* 2012, vol. 8, p. 164-174.

Epstein, Richard, 'Forget the Envy-Principle', *Forbes* (online), 19 januari 2010.

Eskes, J.A.O., *Repressie van Politieke Bewegingen in Nederland: een juridisch-historische studie over het Nederlandse publiekrechtelijke verenigingsrecht gedurende het tijdvak 1798-1988* (diss. Utrecht), Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink/NISER 1988.

Eskes, J.A.O., 'Verbied partij voordat die de democratie ontwricht', *Trouw*, 11-08-2011.

- Etzioni, Amitai, 'Democracy is not a suicide pact', *The National Interest* (online), 7 januari 2007, waarvan de inleiding verscheen in: *The National Interest* 2007, nr. 90, p. 13.
- Ferrer Comella, Victor, "The New Regulation of Political Parties in Spain, and the decision to Outlaw Batasuna", p. 133-156, in: András Sajó (red.), *Militant Democracy*, Utrecht: Eleven Publishing 2004.
- Fox, Gregory & Georg Nolte, 'A defense of the 'intolerant democracies' thesis', p. 445-448, in: Gregory Fox & Brad Roth, *Democratic Governance and International Law*, Cambridge: Cambridge University Press 2000.
- Fox, Gregory H. & Nolte, Georg, 'Intolerant Democracies', *Harvard International Law Journal* 1995, vol. 36 nr. 1, p. 1-70.
- Fox, Gregory, 'The Right to Political Participation in International Law', *Yale Journal of International Law* 1992, vol. 17, p. 539-607.
- Frankenberg, Günter, 'The Learning Sovereign', p. 114-132, in: András Sajó (red.), *Militant Democracy*, Utrecht: Eleven Publishing 2004.
- Freedom of Thought 2014: A Global Report on Discrimination Against Humanists, Atheists, and the Non-religious; Their Human Rights and Legal Status*, International Humanist and Ethical Union 2014.
- Garditz, Klaus, 'Beyond Symbolism: Towards a Constitutional *Actio Popularis* in EU Affairs? A Commentary on the OMT Decision of the Federal Constitutional Court', *German Law Journal* 2014, vol. 15 nr. 2, p. 183-201.
- Gelder, Xandra van, 'Onbegrijpelijke borden rond het Sarphatipark', *Het Parool*, 11 februari 2014.
- Gentile, Giovanni, 'The Philosophic Basis of Fascism', *Foreign Affairs* 1927/1928, vol. 6 nr. 2, p. 290-304.
- Gettier, Edmund L., 'Is Justified True Belief Knowledge?', *Analysis* 1963, vol. 23, p. 121-123.
- Gibbons, Tom, 'Modernism and Reactionary Politics', *Journal of Modern Literature* 1974, vol. 3 nr. 5, p. 1140-1157.
- Goes van Naters, Marinus van der, brief aan George van den Bergh, met bijlage, 6 oktober 1936, aanwezig in: *Persoonlijk Archief George van den Bergh*, in bezit van de Erven-Van den Bergh.
- Goes van Naters, Marinus van der, *Socialistische Staatsvernieuwing*, Arnhem: Van Loghun Slaterus Uitgevers-maatschappij N.V. 1937.

- Goldsworthy, Jeffrey, *Parliamentary sovereignty: contemporary debates*, Cambridge: Cambridge University Press 2010.
- Gray, John, 'The Liberalism of Karl Popper', *Government and Opposition* 1976, vol. 11 nr. 3, 337-355.
- Greenberg, Udi, *The Weimar Century: German émigrés and the intellectual foundations of the Cold War*, Princeton: Princeton University Press 2014.
- Grift, Liesbeth van der, *Voorwaarts en vergeten. De overgang van fascisme naar communisme in Oost-Europa, 1944-1948*, Amsterdam: Ambo 2010.
- Grimm, Dieter, 'Freedom of Speech in a Globalized World', p. 11-22, in: Ivan Hare & James Weinstein (red.), *Extreme Speech and Democracy*, Oxford: Oxford University Press 2010.
- Guidelines on Prohibition of Political Parties and Analogous Measures*, European Commission for Democracy through Law (Venice Commission), aangenomen 10-11 december 1999, Straatsburg 2000.
- Guiora, Amos N., *Freedom from religion: rights and national security*, Oxford: Oxford University Press 2009.
- Haersolte, R.A.V. van, 'John Rawls', p. 209-228, in: P.B. Cliteur & M.A. Loth (red.), *Rechtsfilosofen van de twintigste eeuw*, Arnhem: Gouda Quint 1992.
- Halberstam, Daniel & Christoph Möllers, 'The German Constitutional Court says 'Ja zu Deutschland'', *German Law Journal* 2009, vol. 10 nr. 8, p. 1242-1258.
- Hale, Piers J., 'Of Mice and Men: Evolution and the Socialist Utopia: William Morris, H.G. Wells, and George Bernard Shaw', *Journal of the History of Biology* 2010, vol 43 nr.1, p. 17-66.
- Halmai, Gábor, 'Unconstitutional Constitutional Amendments: Constitutional Courts as Guardians of the Constitution?', *Constellations* 2012, vol. 19 nr. 2, p. 182-203.
- Harmsen, Ger, 'W.A. Bonger', in: *Biografisch Woordenboek van het Socialisme en de Arbeidersbeweging in Nederland* 2001, beschikbaar via:
[http://hdl.handle.net/10622/14811943-2157-4C93-8548-004AA292ACC8>](http://hdl.handle.net/10622/14811943-2157-4C93-8548-004AA292ACC8).
- Hartmans, Rob, *Vaarwel dan! Essays over intellectuelen en hun illusies*, Soesterberg: Aspekt 2000.
- Hartmans, Rob, *Vijandige broeders? De Nederlandse sociaal-democratie en het nationaal-socialisme, 1922-1940*, Amsterdam: Ambo 2012.

- Harvey, Paul, 'Militant Democracy and the European Convention on Human Rights', *European Law Review* 2004, vol. 29 nr. 3, p. 407-420.
- Haupt, Claudia E., 'The Scope of Democratic Public Discourse: Defending Democracy, Tolerating Intolerance, and the Problem of Neo-Nazi Demonstrations in Germany', *Florida Journal of International Law* 2008, vol. 20 nr. 2, p. 169-217.
- Heerikhuizen, Bart van, *W.A. Bonger*, p. 114-146, in: Jan Bank, Paul Talma, Martin Ros & Bart Tromp (red.), *Het vierde jaarboek voor het democratisch-socialisme*, Amsterdam: De Arbeiderspers/Wiard Beckmann Stichting 1983.
- Hendriks, Frank, *Vitale democratie: theorie van democratie in actie*, Amsterdam: Amsterdam University Press 2006.
- Herzog, Michael, 'Can Hamas Be Tamed?', *Foreign Affairs* 2006, vol. 85, p. 83-94.
- Hirsch Ballin, Ernst, *De Grondwet in politiek en samenleving. Rechtsstaatlezing 2013*, Den Haag: Boom Lemma Uitgevers 2013, p. 36.
- Hoelzl, Michael & Graham Ward, 'Introduction', p. x-xxviii, in: Carl Schmitt, *Dictatorship (Die Diktatur. Von den Anfängen des modernen Souveränitätsgedankens bis zum proletarischen Klassenkampf)*, Cambridge: Polity Press 2014.
- Hoeven, Johannes van der, 'Het staatkundig staatsbestel', *Socialisme & Democratie* 1959, jrg. 16 nr. 9, p. 497-505.
- Holmes, Stephen, 'Andras Sajó (ed.), Militant Democracy.' (bespreking), *International Journal of Constitutional Law* 2006, vol. 4 nr. 3, p. 586-591.
- Huijsen, Coos & Geerten Waling, *De Geboortepapieren van Nederland*, Amsterdam: Elsevier Boeken 2014.
- Hume, David, 'Idea of a perfect commonwealth', in: David Hume, *Essays moral, political and literary* (red. E.F. Miller), Indianapolis: Liberty Fund 1985.
- Irmakoff, Ivan, *Ruling Oneself Out: A Theory of Collective Abdications*, Durham & London: Duke University Press 2008.
- Issacharoff, Samuel, 'Fragile democracies', *Harvard Law Review* 2007, vol. 120, p. 1405-1467.
- Jabloner, Clemens, 'Hans Kelsen', p. 67-76, in: Arthur J. Jacobsen & Bernhard Schlink (red.), *Weimar: A Jurisprudence of Crisis*, Berkeley: University of California Press 2002.
- Jacobsen, Arthur. J. & Schlink, Bernhard, 'Constitutional Crisis: The German and the American Experience', p. 1-39, in: Arthur J. Jacobsen & Bernhard

- Schlink (red.), *Weimar: A Jurisprudence of Crisis*, Berkeley: University of California Press 2002.
- Jansen, Annette, ‘Zelfcensuur, wen er maar aan’, *Trouw*, 24 januari 2015.
- Jansen, Corjo, m.m.v. Derk Venema, *De Hoge Raad en de Tweede Wereldoorlog: Recht en rechtsbeoefening in de jaren 1930-1950*, Amsterdam: Boom 2011.
- Janssens, David, ‘Leo Strauss: filosofie, protectie, tirannie en de vraag naar het kwaad’, p. 93-107, in: G.J. Buijs & H.E.S. Woldring (red.), *Grote politieke denkers. Hun strijd tussen goed en kwaad: een rondblik*, Zoetermeer: Uitgeverij Meinema 2001.
- Jonge, A.A. de, *Crisis en critiek der democratie, anti-democratische stromingen en de daarin levende denkbeelden over de staat in Nederland tussen de wereldoorlogen*, Assen: Van Gorcum 1968.
- Josephus Jitta, A.C., ‘Zelfverdediging der democratie’, *De Groene Amsterdamer*, 10 oktober 1936.
- Josephus Jitta, A.C., brief aan George van den Bergh, 29 september 1936, aanwezig in: *Persoonlijk Archief George van den Bergh*, in bezit van de Erven Van den Bergh.
- Jost, Sebastian, ‘Europas Richter urteilen über Draghis Milliarden-Plan’, *Die Welt* (online), 16 juni 2015.
- Jurgens, E.C.M., ‘De ‘erkenning’ van het COC’, *Nederlands Juristenblad* 1969, vol. 44, p. 76-78.
- Jurgens, E.C.M., ‘Over de illusie dat rechterlijke toetsing van de wet aan onze huidige Grondwet zinvol is’, p. 117-123, in: Paul Cliteur, Hans Franken & Wim Voermans (red.), *Naar een Europese Grondwet*, Den Haag: Boom Juridische Uitgevers 2004.
- Kas, Annemarie, ‘Deal met drugscrimineel die na 15 jaar bewindslieden de kop kostte’, *NRC Handelsblad*, 10 maart 2015.
- Kas, Annemarie, ‘Senaat verwerpt enkelband van Teeven na ‘genadeloze’ kritiek’, *NRC Handelsblad*, 24 september 2014.
- Keane, John, *The Life and Death of Democracy*, London: Pocket Books 2010.
- Kelsen, Hans, ‘On the Essence and Value of Democracy (*Vom Wesen und Wert der Demokratie*)’, p. 84-109, in: Arthur J. Jacobsen & Bernhard Schlink (red.), *Weimar: A Jurisprudence of Crisis*, Berkeley: University of California Press 2002.

- Kelsen, Hans, 'Verteidigung der Demokratie', p. 229-237, in: *Verteidigung der Demokratie: Abhandlungen zur Demokratietheorie*, Tübingen: Mohr Siebeck 2006.
- Kennedy, Ellen, 'Introduction: Carl Schmitt's *Parlementarismus* in Its Historical Context', p. xiii-l, in: Carl Schmitt, *The Crisis of Parliamentary Democracy (Die geistesgeschichtliche Lage des heutigen Parlamentarismus)*, Cambridge (M.A.): MIT Press 1988.
- Kenny, Anthony, *A New History of Western Philosophy, in four parts*, Oxford: Oxford University Press 2012.
- Kimmage, Michael, 'Do the Roots of the Cold War Alliance Lie in Weimar Germany?' (besprekking van: Greenberg, Udi, *The Weimar Century: German émigrés and the intellectual foundations of the Cold War*, Princeton: Princeton University Press 2014), *The New Republic* (online), 8 december 2014.
- Kinneging, Andreas, *Geografie van goed en kwaad*, Houten/Antwerpen: Spectrum 2005.
- Kirchick, James, 'Wrong Way Down the Danube: How Hungary's Democratic Backsliding Threatens Europe', *Foreign Affairs*, 10 juli 2012.
- Kirshner, Alexander, *A Theory of Militant Democracy: the ethics of combatting political extremism*, New Haven & London: Yale University Press 2014.
- Klamt, Martin, 'Militant Democracy and the Democratic Dilemma: Different Ways of Protecting Democratic Constitutions', p. 133-158, in: Fred Bruinsma & David Nelken (red.), *Explorations in Legal Cultures*, Reed Business NV 2007.
- Klamt, Martin, *Die Europäische Union als Streitbare Demokratie: Rechtsvergleichende und europarechtliche Dimensionen einer Idee*, München: Herbert Utz Verlag 2012
- Klei, Ewout & Remco van Mulligen, *Van God Los: einde van de christelijke politiek?*, Amsterdam: Nieuw Amsterdam 2014.
- Knegtmans, Peter-Jan, 'De jaren 1919-1946', p. 63-117, in: Maarten Brinkman, Madelon de Keizer & Maarten van Rossem (red.), *Honderd jaar sociaal-democratie in Nederland 1894-1994*, Amsterdam: Bert Bakker 1994.
- Koçak, Mustafa & Esin Örücü, 'Dissolution of Political Parties in the Name of Democracy: Cases from Turkey and the European Court of Human Rights', *European Public Law* 2003, vol. 9 nr. 3, p. 399-424.

- Kommers, Donald P., ‘The Jurisprudence of Free Speech in the United States and the Federal Republic of Germany’, *Southern California Law Review* 1980, p. 657-695.
- Koole, Ruud, ‘Hijgende vragen, vlotte babbels: de symbiose van politiek en media’, p. 101-114, in: Jo Bardoel, Chris Vos, Frank van Vree & Huub Wijfjes, *Journalistieke cultuur in Nederland*, Amsterdam: Amsterdam University Press 2009.
- Koopmans, Tim, ‘Some Comparative Comments on Judicial Review’, p. 45-49, in: E.J.H. Schrage (red.), *Judicial Review*, Nijmegen: Paul Scholten Instituut/Ars Aequi Libri 2002.
- Kortmann, C.A.J.M., *Constitutioneel Recht* (bewerkt door P.P.T. Bovend'Eert, J.L.W. Broeksteeg, B.P. Vermeulen, C.N.J. Kortmann), Deventer: Kluwer 2012.
- Kostal, R.W., ‘The Alchemy of Occupation: Karl Loewenstein and the Legal Reconstruction of Nazi Germany, 1945-1946’, *Law and History Review* 2011, vol. 29 no. 1, p. 1-52.
- Krabbe, Hugo, *De Moderne Staatsidee*, Den Haag: Martinus Nijhoff 1915.
- Krabbe, Hugo, ‘Ongezonnde Lectuur’, Groningen: J.M. Wolters 1913.
- Kramer, H.L.M., ‘De democratische Staat en de niet-democratische partijen’, *Nederlands Juristenblad* 1936, p. 820-824.
- Kramer, H.L.M., ‘Democratie en meerderheidsbeslissing’, *Nederlands Juristenblad* 1936, p. 991-995.
- Krieger, Leonard, *Kings and Philosophers, 1689-1789*, New York/London: W.W. Norton & Company 1970.
- Krotoszynski, Jr, Ronald J., ‘A Comparative Perspective on the First Amendment: Free Speech, Militant Democracy, and the Primacy of Dignity as a Preferred Constitutional Value in Germany’, *Tulane Law Review* 2003-2004, vol. 87, p. 1549-1609.
- Lachmayer, Konrad & Gerhard Thallinger, ‘Conference Report – Widening the Scope: Reflections on the Human Rights Law Session of the XVth Academy of European Law’, *German Law Journal* 2004, vol 5 nr. 9, p. 1155-1169.
- Langemeijer, G.E., ‘De democratische staat en de niet-democratische partijen’, *Nederlands Juristenblad* 1936, p. 881-886.
- Langemeijer, G.E., ‘Naschrift’, *Nederlands Juristenblad* 1936, p. 995.

- Laponce, J.A., *The Government of the Fifth Republic: French political parties and the constitution*, Berkeley: University of California Press 1961.
- Lawson, Rick, ‘Overvloed en onbehagen: de Universele Verklaring en de Europese bescherming van de mensenrechten’, *Internationale Spectator* 2008, vol. 62 nr. 12, p. 659-662.
- Legg, Andrew, *The Margin of Appreciation in Human Rights Law: Deference and Proportionality*, Oxford: Oxford University Press 2012.
- Levy, Jacob T., ‘Montesquieu’s Constitutional Legacies’, p. 115-138, in: Rebecca Kingston (red.), *Montesquieu and His Legacy*, State University of New York (SUNY) Press 2009.
- List, G.A. van der, ‘Karl Popper’, p. 59-71, in: P.B. Cliteur en G.A. van der List (red.), *Filosofen van het hedendaags liberalisme*, Kampen: Kok Agora 1990.
- Loewenberg, Gerhard, ‘The Influence of European Émigré Scholars on Comparative Politics, 1925–1965’, *American Political Science Review*, vol. 100 nr. 4, p. 597-604.
- Loewenstein, Karl, ‘Autocracy versus Democracy in Contemporary Europe, I’, *The American Political Science Review* 1935, vol. 29 nr. 4, p. 571-593 (Loewenstein 1935a).
- Loewenstein, Karl, ‘Autocracy versus Democracy in Contemporary Europe, II’, *The American Political Science Review*, vol. 29 nr. 5, p. 755-784 (Loewenstein 1935b).
- Loewenstein, Karl, ‘It Is Later Than You Think; The Need for a Militant Democracy by Max Lerner’ (bespreking), *The American Political Science Review* 1939, vol. 33 nr. 3, p. 519-521.
- Loewenstein, Karl, ‘Legislation for the Defense of the State in Chile’, *Columbia Law Review* 1944, vol. 44 nr. 3, p. 366-407.
- Loewenstein, Karl, ‘Legislative Control of Political Extremism in European Democracies I’, *Columbia Law Review* 1938, vol. 38 nr. 4, p. 591-622.
- Loewenstein, Karl, ‘Militant Democracy and Fundamental Rights, I’, in: *The American Political Science Review* 1937, vol. 31, nr. 3, p. 417-432 (Loewenstein 1937a).
- Loewenstein, Karl, ‘Militant Democracy and Fundamental Rights, II’, in: *The American Political Science Review* 1937, vol. 31 nr. 4, p. 638-658 (Loewenstein 1937b).
- Loichemol, Hervé, ‘Une fatwa contre Voltaire?’, *Le Monde*, 14 februari 2006.

- Loof, Jan-Peter, 'Restricting Free Speech in Times of Terror: An ECHR Perspective', p. 185-216, in: Afshin Ellian & Gelijn Molier (red.), *Freedom of Speech under Attack*, Den Haag: Eleven Publishing 2015.
- Macklem, Peter, 'Militant democracy, legal pluralism, and the paradox of self-determination', *International Journal of Constitutional Law* 2006, vol. 4 nr. 3, p. 488-516.
- Magee, Bryan, *Popper*, London: Woburn Press 1974.
- Mair, Peter, *Ruling the Void: The Hollowing of Western Democracy*, London: Verso Books 2013.
- Maldonado-Denis, Manuel, 'Ortega y Gasset and the Theory of the Masses', in: *The Western Political Quarterly* 1961, vol. 14 nr. 3, p. 676-690.
- Malik, Kenan, 'Met zelfcensuur help je minderheden juist niet', *De Volkskrant*, 10 januari 2015.
- Maloney, Andrew, 'Democracy, Political Parties and the Will of the People', p. 53-67, in: Claudio Michelon, Gregor Clunie, Christopher McCorkindale & Harris Psarras, *The Public in Law: Representations of the Political in Legal Discourse*, Farnham: Ashgate 2012.
- Mancini, Susanna, 'The Tempting of Europe, the Political Seduction of the Cross: A Schmittian Reading of Christianity and Islam in European Constitutionalism', p. 111-135, in: Susanna Mancini & Michel Rosenfeld (red.), *Constitutional Secularism in an Age of Religious Revival*, Oxford: Oxford University Press 2014.
- Mandel, Daniel, 'Preemptive Appeasement', *The Weekly Standard*, 20 september 2007.
- Mansfield, Harvey, *A Student's Guide to Political Philosophy*, Wilmington: ISI Books
- Marcuse, Herbert & Karl Popper, *Sociale hervorming of sociale revolutie? Een confrontatie (Revolution oder Reform? Herbert Marcuse und Karl Popper. Eine Konfrontation)*, Baarn: Het Wereldvenster 1971.
- Mares, Miroslav, 'Czech Militant Democracy in Action. Dissolution of the Workers' Party and the Wider Context of This Act', *East European Politics and Societies* 2012, vol. 26 nr. 1, p. 33-55 (Mares 2012a).
- Mares, Miroslav, 'Right-Wing Extremism in the Czech Republic', *Friedrich Ebert Stiftung*, September 2012, p. 3 (Mares 2012b).

- Margolis, Emanuel, ‘Soviet Views on the Relationship Between National and International Law’, *International and Comparative Law Quarterly* 1955, vol. 4, nr. 1, p. 117-118.
- Markovitch, Milan P., *La doctrine sociale de Duguit: ses idées sur le syndicalisme et la représentation professionnelle*, Parijs: Éditions Pierre Bossuet 1933.
- Mayer, Franz, ‘Rebels Without a Cause? A Critical Analysis of the German Constitutional Court’s OMT Reference’, *German Law Journal* 2014, vol. 15 nr. 2, p. 112-146.
- McCormick, John, ‘Identifying or Exploiting the Paradoxes of Constitutional Democracy? An Introduction to Carl Schmitt’s Legality and Legitimacy’, p. xiii-xlii, in: Carl Schmitt, *Legality and Legitimacy (Legalität und Legitimität)*, Durham & London: Duke University Press 2004.
- McCormick, John, *Carl Schmitt’s Critique of Liberalism: Against Politics as Technology*, Cambridge: Cambridge University Press 1997.
- McDonough, Frank, *Hitler and the Rise of the Nazi Party*, Abingdon/New York: Routledge 2014.
- McElligott, Anthony, *Rethinking the Weimar Republic: Authority and Authoritarianism 1916-1936*, London: Bloomsbury 2014.
- McGuinness, Damien, ‘Russian agent’ row hits Latvia election’, BBC (online), 10 april 2014.
- Meada, Ko, ‘Two Modes of Democratic Breakdown: A Competing Risks Analysis of Democratic Durability’, *The Journal of Politics* 2010, vol. 72 nr. 4, p. 1129-1143.
- Meeus, Tom-Jan, ‘De hang naar foutloosheid die zich tegen politici keert’, *NRC Handelsblad*, 21 december 2013.
- Meiklejohn, Alexander, *Free Speech And Its Relation To Self-Government*, New York: Harper Brothers Publishers 1948.
- Melching, Willem en Marcel Stuivenga, ‘Revolutie en consolidatie 1933-1934’, p. 34-38, in: Willem Melching en Marcel Stuivenga (red.), *Joseph Goebbels: Hitlers spindoctor, een selectie uit de dagboeken 1933-1945*, Amsterdam: Bert Bakker 2011.
- Mertens, Thomas, *Mens & Mensenrechten: basisboek rechtsfilosofie*, Amsterdam: Boom 2012.
- Mill, J.S., ‘On Liberty’, p. 41-132, in: Alan Ryan (red.), *Mill: Norton Critical Edition*, New York/London: W.W. Norton & Company, 1997.

- Mill, James, ‘Government’, p. 857-889, in: Edwin A. Burtt, *The English Philosophers from Bacon to Mill*, New York: The Modern Library 1939.
- Minkenberg, Michael, ‘From Pariah to Policy-Maker? The Radical Right in Europe, West and East: Between Margin and Mainstream’, *Journal of Contemporary European Studies* 2013, vol 21 nr. 1, p. 5-24.
- Minkenberg, Michael, ‘Repression and reaction: militant democracy and the radical right in Germany and France’, *Patterns of Prejudice* 2006, vol. 40 nr. 1, p. 25-44.
- Moe, Christian, ‘Refah Revisited: Strasbourg’s Construction of Islam’, p. 235-271, in: W. Cole Durham, Jr, Rik Torfs, David M. Kirkham & Christine Scott, *Islam, Europe and Emerging Legal Issues*, Farnham: Ashgate 2012.
- Molier, Gelijn, ‘De Vereniging Martijn mag toch bestaan: over de scheiding van recht en moraal’, *Nederlands Juristenblad* 2013, p. 1502-1509.
- Molier, Gelijn, ‘De vrijheid van meningsuiting: “it’s politics all the way down”’, p. 205-242, in: Afshin Ellian, Gelijn Molier & Tom Zwart (red.), *Mag ik dit zeggen? Beschouwingen over de vrijheid van meningsuiting*, Den Haag: Boom Juridische Uitgevers 2011.
- Molier, Gelijn, ‘Syrië-gangers wacht ‘strijdbare democratie’’, *Civis Mundi* 2014, nr. 22.
- Montesquieu, *The Spirit of the Laws (De l'esprit des lois)*, Cambridge: Cambridge University Press 1989.
- Moravcsik, Andrew, ‘The Origins of Human Rights Regimes: Democratic Delegation in Postwar Europe’, *International Organization* 2000, vol. 54 nr. 2, p. 217-252.
- Moroff, Anika, ‘Party bans in Africa – an empirical overview’, in: *Democratization* 2010, vol. 17 nr. 4, p. 618-641.
- Mouffe, Chantal, ‘Carl Schmitt and the Paradox of Liberal Democracy’, in: *Canadian Journal of Law and Jurisprudence* 1997, vol. 10 nr. 1, p. 21-33.
- Mudde, Cas, ‘No, we are NOT all Charlie (and that’s a problem)’, *Open Democracy* (online), 7 januari 2015.
- Müller, Jan-Werner, ‘A ‘Practical Dilemma Which Philosophy Alone Cannot Resolve?’ Rethinking Militant Democracy: An Introduction’, *Constellations* 2012, vol. 19 nr. 4, p. 536-539.
- Müller, Jan-Werner, ‘Defending Democracy within the EU’, *Journal of Democracy* 2013, vol. 24 nr. 2, p. 138-149 (Müller 2013a).

- Müller, Jan-Werner, ‘Militant Democracy’, p. 1253-1269, in: Michel Rosenfeld & Andras Sajó, *The Oxford Handbook of Comparative Constitutional Law*, Oxford: Oxford University Press 2013 (Müller 2013b).
- Müller, Jan-Werner, ‘Who is the European Prince?: A More or Less Machiavellian Meditation on the European Union’, *Social Research: An International Quarterly* 2014, vol. 81 nr. 1, p. 243-267.
- Müller, Jan-Werner, *Constitutional Patriotism*, Princeton/Oxford: Princeton University Press 2007.
- Müller, Jan-Werner, *Safeguarding Democracy inside the EU*, Washington: Transatlantic Academy 2013 (Müller 2013c).
- Napel, Hans-Martien ten, ‘Het EHRM en de ‘waarlijk democratische regeringsvorm’’, *NJCM-Bulletin* 2007, vol. 32 nr. 8, p. 1090-1106.
- Navot, Suzie, ‘Fighting Terrorism in the Political Arena: the Banning of Political Parties’, *Party Politics* 2008, vol. 14 nr. 6, p. 745-762.
- Neumann, Volker, ‘Carl Schmitt’, p. 280-289, in: Arthur J. Jacobsen & Bernhard Schlink, *Weimar: A Jurisprudence of Crisis*, Berkeley: University of California Press 2002.
- Niesen, Peter, ‘Anti-Extremism, Negative Republicanism, Civic Society: Three Paradigms for Banning Political Parties – Part I’, *German Law Journal* 2002, vol. 3.
- Niesen, Peter, ‘Banning the Former Ruling Party’, *Constellations* 2012, vol. 19 nr. 4, p. 540-561.
- Nieuwenhuis, A.J., ‘Partijverbod en supraconstitutionalisme in rechtsvergelijkend perspectief’, p. 199-213, in: J.L. de Reede & J.H. Reestman (red.), *Op het snijvlak van recht en politiek: Opstellen aangeboden aan prof. mr. L. Prakke*, Deventer: Kluwer 2003.
- Nieuwenhuis, A.J., ‘Tussen grondrechtelijke vrijheid en parlementaire onschendbaarheid: de vrijheid van meningsuiting van de parlementariër’, *Tijdschrift voor Constitutioneel Recht* 2010, vol. 1 nr. 1, p. 4-23.
- Noorloos, Marloes van, ‘Extreme speech in a Religious Context: a Legal Theoretical Perspective on the Case Law of the European Court of Human Rights’, p. 163-183, in: Afshin Ellian & Gelijn Molier (red.), *Freedom of Speech under Attack*, Den Haag: Eleven Publishing 2015.
- Notitie antidemocratische groeperingen*, Kamerstukken II 2014/2015, 29 279, 226, p. 1-20.

- O'Connor, D.J., *A Critical History of Western Philosophy*, New York: Free Press 1964.
- Oakes, Guy, 'Translator's introduction', p. ix-xxxv, in: Carl Schmitt, *Political Romanticism (Politische Romantik)*, Massachusetts/London: MIT Press 1986.
- Oppenheimer, Martin, 'Social Control Mechanisms in A Modern Welfare State: The Case of The Federal Republic of Germany', *Critical Sociology* 1977, vol. 7 nr. 1, p. 65-68.
- Orenstein, Mitchell A., Péter Krekó & Attila Juhász, 'The Hungarian Putin?', *Foreign Affairs*, 8 februari 2015.
- Ortega y Gasset, José, *The Revolt of the Masses (La rebelión de las masas)*, New York/London: W.W. Norton & Company 1993.
- Ost, François, 'De sfinx aan de stadspoorten: enkele vragen om een debat te openen over anti-democratische partijen', p. 179-191, in: Maurice Adams & Patricia Popelier (red.), *Recht en democratie: de democratische verbeelding in het recht*, Antwerpen: Intersentia 2004.
- Pans, Ralph, 'George van den Bergh, 1890-1966', p. 174-202, in: Jan Bank, Paul Kalma, Martin Ros & Bart Tromp, *Het zesde jaarboek van het democratisch-socialisme*, Amsterdam: De Arbeiderspers/Wiardi Beckmanstichting 1985.
- Papier, Hans-Jürgen & Wolfgang Durner, 'Streitbare Demokratie', *Archiv des öffentlichen Rechts* 2003, vol. 128, p. 340-371.
- Parekh, Bhikhu, *Contemporary Political Thinkers*, Oxford: Martin Robertson 1982.
- Parrington, John S., 'H.G. Wells and the World State: A Liberal Cosmopolitan in a Totalitarian Age', *International Relations* 2003, vol 17 nr. 2, p. 233-246.
- Pedahzur, Ami, *The Israeli response to Jewish extremism and violence: defending democracy*, Manchester: Manchester University Press 2002.
- Perry, Jos, 'De jaren 1849-1919', p. 10-61, in: Maarten Brinkman, Madelon de Keizer & Maarten van Rossem (red.), *Honderd jaar sociaal-democratie in Nederland 1894-1994*, Amsterdam: Bert Bakker 1994.
- Pfersmann, Otto, 'Shaping Militant Democracy: Legal Limits to Democratic Stability', p. 47-68, in: András Sajó (red.), *Militant Democracy*, Utrecht: Eleven Publishing 2004.
- Ploeg, Tymen van der, 'Hoe moeilijk is het om een vereniging te verbieden? Deel 2: de zaak Martijn', *Nederlands Juristenblad* 2013, p. 2808-2810.
- Poelje, G.A. van, 'Bewogen Staatsrecht', in: G.A. van Poelje, *Opstellen aangeboden aan Prof. Mr. Van den Bergh ter gelegenheid van zijn aftreden als hoogleraar in het*

Nederlandse Staatsrecht aan de Universiteit van Amsterdam, Alphen aan den Rijn:
N. Samson 1960.

Polak, Henri, 'Kroniek', *Het Volk*, 10 oktober 1936.

Popper, Karl, 'On Democracy', p. 360-369, in: Jeremy Shearmur & Piers Norris Turner (red.), *After the Open Society: Selected Social and Political Writings*, London/New York: Routledge 2008 (Popper 2008b).

Popper, Karl, 'On Toleration', p. 314-328, in: Jeremy Shearmur & Piers Norris Turner (red.), *After the Open Society: Selected Social and Political Writings*, London/New York: Routledge 2008 (Popper 2008a).

Popper, Karl, 'The Open Society and the Democratic State', p. 231-248, in: Jeremy Shearmur & Piers Norris Turner (red.), *After the Open Society: Selected Social and Political Writings*, London/New York: Routledge 2008 (Popper 2008c).

Popper, Karl, *Conjectures and Refutations*, New York: Routledge 2002 (Popper 2002a).

Popper, Karl, *The Open Society and Its Enemies*, Princeton/New York: Princeton University Press 2013.

Popper, Karl, *The Poverty of Historicism*, London: Routledge 2002 (Popper 2002b).

Preuss, Ulrich K., 'Political Order and Democracy: Carl Schmitt and His Influence', p. 155-179, in: Chantal Mouffe (red.), *The Challenge of Carl Schmitt*, London/New York: Verso 1999.

Preuss, Ulrich, 'The Implications of 'Eternity Clauses': The German Experience', *Israel Law Review* 2011, vol. 44, p. 429-448.

Pritchard, Duncan, *What is this thing called knowledge?*, New York: Routledge 2007.

Quinault, Roland, 'Winston Churchill and Democracy', p. 27-46, in: David Cannadine & Roland Quinault (red.), *Winston Churchill in the Twenty First Century*, Cambridge: Cambridge University Press 2004.

Randall, Jr., John Herman, *The Career of Philosophy: from the Enlightenment to the Age of Darwin (Vol. 2)*, New York/London: Columbia University Press 1965.

Rawls, John, *A Theory of Justice*, Cambridge (M.A.): Harvard University Press 1999.
Remarks by the President in Year-End Press Conference, 19-12-2014, beschikbaar via:
<<https://www.whitehouse.gov/the-press-office/2014/12/19/remarks-president-year-end-press-conference>>.

- Rensmann, Thilo, 'Munich Alumni and the Evolution of International Human Rights Law', *The European Journal of International Law* 2011, vol. 22 nr. 4, p. 973-991.
- Rensmann, Thilo, 'Procedural Fairness in a Militant Democracy: The 'Uprising of the Decent' Fails Before the Federal Constitutional Court', *German Law Journal* 2003, vol. 4 nr. 11, p. 1117-1136.
- Report by the Commissioner for Human Rights, Mr. Thomas Hammarberg, on his visit tot the Netherlands*, 21-25 september 2008, Straatsburg, 11 maart 2009.
- Rijpkema, Bastiaan, 'Dierenrechten als politiek-filosofisch probleem', p. 131-151, in: Bastiaan Rijpkema & Machteld Zee (red.), *Bij de beesten af! Over dierenrecht en onrecht*, Bert Bakker 2013.
- Rijpkema, Bastiaan, 'Popper's Paradox of Democracy', *Think* 2012, vol. 11, p. 93-96.
- Roach, Kent, 'Anti-Terrorism and Militant Democracy', p. 171-207, in: András Sajó (red.), *Militant Democracy*, Utrecht: Eleven Publishing 2004.
- Robinson, Richard, 'Dr. Popper's Defense of Democracy', *The Philosophical Review* 1951, vol. 60 nr. 4, p. 487-507.
- Roessel, Aukje van, 'Zelfcorrectie', *De Groene Amsterdammer*, 8 april 2015.
- Rosenblum, Nancy, Banning Parties: Religious and Ethnic Partisanship in Multicultural Democracies, *Law & Ethics of Human Rights* 2007, vol. 1 nr. 1, p. 17-57.
- Rosnai, Yaniv, 'Unconstitutional Constitutional Amendments – The Migration and Success of a Constitutional Idea', *The American Journal of Comparative Law* 2013, vol. 61, p. 657-719.
- Rummens, Stefan & Koen Abts, 'Defending Democracy: The Concentric Containment of Political Extremism', *Political Studies* 2010, vol. 58, p. 649-665.
- Rummens, Stefan & Koen Abts, 'Politiek extremisme en de weerbaarheid van de democratie', *Ethische Perspectieven* 2008, vol. 18 nr. 4, p. 512-536.
- Rummens, Stefan, 'Deliberation can be rough', p. 269-289, in: Afshin Ellian & Gelijn Molier (red.), *Freedom of Speech under Attack*, Den Haag: Eleven Publishing 2015.
- Ryan, Alan, 'Introduction', p. ix-xlv, in: Alan Ryan (red.), *Mill: Norton Critical Edition*, New York/London: W.W. Norton & Company, 1997.

- Ryan, Alan, 'Introduction', p. ix-xxii, in: Popper, Karl, *The Open Society and Its Enemies*, Princeton/New York: Princeton University Press 2013.
- Ryan, Alan, *On Politics: A History of Political Thought from Herodotus to the Present*, London: Penguin 2012 (Ryan 2012a).
- Ryan, Alan, *The Making of Modern Liberalism*, Princeton: Princeton University Press 2012 (Ryan 2012b).
- Sadurski, Wojciech, *Constitutionalism and the Enlargement of Europe*, Oxford: Oxford University Press 2012.
- Sadurski, Wojciech, *Freedom of speech and its limits*, Dordrecht: Kluwer Academic Publishers 1999.
- Sajó, András, 'From Militant Democracy to the Preventive State', *Cardozo Law Review* 2006, vol. 27 nr. 5, p. 2255-2294.
- Sajó, András, 'Militant Democracy and Emotional Politics', *Constellations* 2012, vol. 19 nr. 4, p. 562-574.
- Sajó, András, 'Militant Democracy and Transition towards Democracy', p. 209-230, in: András Sajó (red.), *Militant Democracy*, Utrecht: Eleven Publishing 2004.
- Sasse van IJsselt, Paul van, 'Sharia en de democratische paradox; terugkeer van de crisistoon', *Nederlands Juristenblad* 2006, vol. 81 nr. 34, p. 1952-1953.
- Schaik, Mirjam van, & Jasper Doomen, 'De toekomst van godslastering', *Nederlands Juristenblad* 2014, nr. 30, p. 2110-2116.
- Schmitt, Carl, 'The Dictatorship of the Reich president according to Art 48 of the Reich Constitution' (vertaald door Ellen Kennedy), *Constellations* 2011, vol. 18 nr. 3, p. 299-323.
- Schmitt, Carl, *Constitutional Theory (Verfassungslehre)*, Durham: Duke University Press 2008.
- Schmitt, Carl, *Dictatorship (Die Diktatur. Von den Anfängen des modernen Souveränitätsgedankens bis zum proletarischen Klassenkampf)*, Cambridge: Polity Press 2014.
- Schmitt, Carl, *Die geistesgeschichtliche Lage des heutigen Parlamentarismus*, München/Leipzig: Duncker & Humblot 1926.
- Schmitt, Carl, *Legality and Legitimacy (Legalität und Legitimität)*, Durham & London: Duke University Press 2004
- Schmitt, Carl, *Political Romanticism (Politische Romantik)*, Massachusetts/London: MIT Press 1986.

- Schmitt, Carl, *Political Theology: four chapters on the concept of sovereignty* (*Politische Theologie*), Chicago/London: Chicago University Press 2005.
- Schmitt, Carl, *The Crisis of Parliamentary Democracy* (*Die geistesgeschichtliche Lage des heutigen Parlamentarismus*), Cambridge (M.A.): MIT Press 1988.
- Schreuerman, William E., *Carl Schmitt: the End of Law*, Oxford: Rowman & Littlefield Publishers Inc 1999.
- Schuijt, G.A.I., ‘Ten geleide’, p. 7-10, in: G.A.I. Schuijt & D. Voorhoof (red.), *Vrijheid van meningsuiting, racisme en revisionisme*, Gent: Academia Press 1995.
- Schumpeter, Joseph, *Capitalism, Socialism and Democracy*, London/New York: Routledge 2010.
- Scruton, Roger, ‘The Nation-State and Democracy’, p. 75-87, in: Mark Dooley (red.), *The Roger Scruton Reader*, New York: Continuum 2011.
- Searle, John, ‘Rationalism and Realism, What’s at Stake?’, in: *Daedalus*, vol. 122, nr. 4, p. 55-83.
- Sherborne, Michael, *H.G. Wells: another kind of life*, London/Chester Springs: Peter Owen 2010.
- Sottiaux, Stefan, ‘Democratie en grondrechten: de inhoudelijke en procedurele democratiemodellen van Dworkin en Habermas’, p. 39-64, in: Maurice Adams & Patricia Popelier (red.), *Recht en democratie: de democratische verbeelding in het recht*, Antwerpen: Intersentia 2004.
- Sottieux, Stefan, “Bad Tendencies” in the ECtHR’s ‘Hate Speech’ Jurisprudence’, *European Constitutional Law Review* 2011, vol. 7 nr. 1, p. 40-63.
- Stark, Franz, ‘Woord na’, p. 43-47, in: Marcuse, Herbert & Karl Popper, *Sociale hervorming of sociale revolutie? Een confrontatie (Revolution oder Reform? Herbert Marcuse und Karl Popper. Eine Konfrontation)*, Baarn: Het Wereldvenster 1971.
- Statham, Jr., E. Robert, ‘Ortega y Gasset’s ‘Revolt’ and the Problem of Mass Rule’, in: *Modern Age* 2004, vol. 36 nr. 4, p. 219-226.
- Steenhoff, G.J.W. & R.J.Q. Klomp, *G.J. Wiarda: Schets van leven en werk*, Utrecht: Wiarda Instituut (Utrechts Instituut voor Rechtswetenschappelijk Onderzoek) 1998.
- Stegbauer, Andreas, ‘The Ban of Right-Wing Extremist Symbols According to Section 86a of the German Criminal Code’, *German Law Journal* 2007, vol. 8 nr. 2, p. 173-184.
- Steinvorth, Daniel & Volkhard Windfuhr, ‘Morsi’s Grab for Power: Egyptian Revolutionaries Take on Radical Islam’, *Spiegel* (online), 26 november 2012.

- Stephen, Leslie, *The English Utilitarians. In three volumes (volume II: James Mill)*, London/New York: Continuum 2006.
- Tames, Ismee, 'Oorlog voor onze gedachten': oorlog, neutraliteit en identiteit in het Nederlandse publieke debat, 1914-1918 (diss. Amsterdam UvA), Hilversum: Verloren Uitgeverij 2006.
- Tardi, Gregory, 'Political Parties' Right tot Engage in Politics', p. 81-111, in: András Sajó (red.), *Militant Democracy*, Utrecht: Eleven Publishing 2004.
- Tavris, Carol & Elliot Aronson, *Mistakes Were Made (but not by me): Why We Justify, Foolish Beliefs, Bad Decisions, and Hurtful Acts*, Orlando: Harcourt 2007.
- Taylor, Martha, 'Implicating the Demos: A Reading of Thucydides on the Rise of the Four Hundred', *The Journal of Hellenic Studies* 2002, vol. 122, p. 91-108.
- Tempel, Bastiaan van den, *Democratische vrijheid en socialistisch recht* (diss. Amsterdam Uva), Haarlem: Tjeenk Willink 1933.
- Terpstra, Doekle, "Nee" tegen kwade boodschap Wilders', *Trouw*, 30 november 2007.
- Thange, Fernand, *Multiculturalisme kritisch bekeken*, Antwerpen/Apeldoorn: Garant 2010.
- Thiel, Markus, 'Comparative Aspects', p. 380-424, in: Thiel, Markus, (red.), *The Militant Democracy' Principle in Modern Democracies*, Farnham: Ashgate 2009 (Thiel 2009b).
- Thiel, Markus, 'Introduction', p. 1-14, in: Markus Thiel (red.), *The 'Militant Democracy' Principle in Modern Democracies*, Farnham: Ashgate 2009 (Thiel 2009a).
- Thiel, Markus, 'Militant Democracy and State of Emergency in Germany', p. 273-327 (275), in: Afshin Ellian & Gelijn Molier, *The State of Exception and Militant Democracy in a Time of Terror*, Dordrecht: Republic of Letters Publishing 2012.
- Thiel, Markus, (red.), *The 'Militant Democracy' Principle in Modern Democracies*, Farnham: Ashgate 2009.
- Thienel, Rudolf, 'Militant Democracy – Can Democracy Defend Itself?', p. 63-69, in: Harald Eberhard, Konrad Lachmayer, Gerald Ribarov & Gerhard Thallinger (red.), *Perspectives and Limits of Democracy: Proceedings of the 3rd Vienna Workshop on International Constitutional Law*, Nomos/facultas.vuw 2008.

- Thomassen, J.J.A. & R.B. Andeweg, 'Fractiediscipline. Vooroordelen en misverstanden.', p. 154-175, in: G. Voerman (red.). *Jaarboek Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen 2005*, Groningen: Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen 2007.
- Thomassen, J.J.A., 'Democratie, problemen en spanningsvelden', p. 15-33, in: J.J.A Thomassen (red.), *Hedendaagse democratie*, Alphen aan de Rijn: Samsom/H.D. Tjeenk Willink 1991.
- Thornton, Stephen, 'Karl Popper', *Stanford Encyclopedia of Philosophy* (online), editie: zomer 2014,
<http://plato.stanford.edu/archives/sum2014/entries/popper/>.
- Tinnevelt, Ronald, 'Rawls over de rechtvaardigheid van samenleving en wereld', p. 449-477, in: Marin Terpstra (red.), *Onenigheid en Gemeenschap: basisboek politieke filosofie*, Amsterdam: Boom 2012.
- Tracy. B. Strong, 'Foreword: The Sovereign and the Exception: Carl Schmitt, Politics, Theology, and Leadership', p. vii-xxxiii, in: Carl Schmitt, *Political Theology: four chapters on the concept of sovereignty (Politische Theologie)*, Chicago/London: Chicago University Press 2005.
- Tromp, Bart, 'Anti-democratische stromingen', p. 84-104, in: J.J.A Thomassen (red.), *Hedendaagse democratie*, Alphen aan de Rijn: Samsom/H.D. Tjeenk Willink 1991.
- Tyulkina, Svetlana, *Militant Democracy: Undemocratic political parties and beyond*, London/New York: Routledge 2015.
- Uyl, Jeroen den, & Has Bakker, 'Geef ook politici de kans om van fouten te leren', *Trouw*, 24 april 2015.
- Uzman, Jerfi, *Constitutionele remedies bij schending van grondrechten: Over effectieve rechtsbescherming, rechterlijk abstineren en de dialoog tussen rechter en wetgever* (diss. Leiden), Deventer: Kluwer 2013.
- Vaicaitis, Vaidotas A., 'Role of (sic) Lithuanian Constitutional Court during (sic) period of 'transitional democracy'', p. 89-102 (94-95), in: Harald Eberhard, Konrad Lachmayer & Gerhard Thallinger, *Transitional Constitutionalism: Proceedings of the 2nd Vienna Workshop on International Constitutional Law*, Nomos/facultas.wuv 2007.
- Vanden Heede, Pieter 'Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens en het Partijverbod: dansen op een slap koord', p. 193-232, in: Maurice Adams &

- Patricia Popelier (red.), *Recht en democratie: de democratische verbeelding in het recht*, Antwerpen: Intersentia 2004.
- Velde, Henk te, *Van regentenmentaliteit tot populisme: politieke tradities in Nederland*, Amsterdam: Bert Bakker 2010.
- Verfassungsschutzbericht 2013*, Berlin: Bundesministerium des Innern 2013.
- Verhofstadt, Dirk, *De Liberale Canon: Grondslagen van het liberalisme*, Antwerpen: Uitgeverij Houtekiet 2015.
- Verseck, Keno, ‘Hungary in the Crossfire: Orbán Lashes Out at Critics in European Parliament’, *Spiegel* (online), 19 januari 2012.
- Verslag van de Staatscommissie, ingesteld bij Koninklijk Besluit van 24 januari 1936*, No. 41, aan welke is opgedragen de voorbereiding van eene partieele herziening van de Grondwet (Verslag Staatscommissie-De Wilde), Den Haag: Algemeene Landsdrukkerij 1936.
- Vis, J.C.P.M., *Politiek en democratie: een inleiding*, Groningen: Wolters-Noordhoff 1988.
- Visser, Robert, *In dienst van het algemeen belang: Ministeriële verantwoordelijkheid en parlementair vertrouwen* (diss. Leiden), Amsterdam: Boom 2008.
- Voermans, W.J.M. & J.H. Gerards, m.m.v. M.L. van Emmerik & H.-M.Th.D. ten Napel, *Juridische betekenis en reikwijdte van het begrip ‘rechtsstaat’ in de legisprudentie & jurisprudentie van de Raad van State*, Den Haag: Raad van State 2011.
- Voltaire, *Political Writings*, Cambridge: Cambridge University Press 2003.
- Waldron, Jeremy, *Law and Disagreement*, Oxford: Oxford University Press 1999.
- Walker, Clive, ‘Militant Speech about Terrorism in a Smart Militant Democracy’, *Mississippi Law Journal* 2011, vol. 80 nr. 4, p. 1395-1453.
- Weber, Eric Thomas, *Democracy and Leadership: on Pragmatism and Virtue*, Plymouth: Lexington Books 2013.
- Weezel, Max van, & Kleijwegt, Margalith, ‘Piet Hein Donner: ‘De meerderheid telt!’, *Vrij Nederland*, 16 september 2006.
- Weitz, Eric D., *Weimar Germany: Promise and Tragedy*, Princeton: Princeton University Press 2013.
- Wells, H.G., ‘A Liberal World Organization’, p. 29-39, in: H.G. Wells, *After Democracy: Addresses and Papers on the Present World Situation*, London: Watts & Co 1932.

- Wells, H.G., 'Liberalism and the revolutionary spirit', p. 1-28, in: H.G. Wells, *After Democracy: Addresses and Papers on the Present World Situation*, London: Watts & Co 1932.
- Wells, H.G., *Anticipations*, London: Chapman & Hall 1914.
- Wenar, Leif, 'Rawls', p. 393-411, in: David Estlund (red.), *The Oxford Handbook of Political Philosophy*, Oxford: Oxford University Press 2012.
- Wiarda, G.J., *Drie typen van rechtsvinding* (bewerkt en van een nabeschouwing voorzien door T. Koopmans), Deventer: Kluwer 1999.
- Wichers Hoeth, H.C., *De democratie en niet-democratische partijen* (doctoraalscriptie), 1980.
- Wilde, Marc de, 'Safeguarding the Constitution with and against Carl Schmitt' (besprekking van: Ellen Kennedy, *Constitutional Failure: Carl Schmitt in Weimar*, Durham: Duke University Press 2004 en Giorgio Agamben, *State of Exception*, Chicago: University of Chicago Press 2005), *Political Theory* 2006, vol. 34 nr. 4, p. 510-515.
- Wilde, Marc de, 'The state of emergency in the Weimar Republic. Legal disputes over Article 48 of the Weimar Constitution', *Legal History Review* 2010, vol. 78, p. 135-158.
- Wilde, Marc de, *Verwantschap in Extremen: Politieke Theologie bij Walter Benjamin en Carl Schmitt* (diss. Amsterdam UvA), Amsterdam: Vossiuspers/Amsterdam University Press 2008.
- Wilkinson, Michael, 'Authoritarian Liberalism in the European Constitutional Imagination: Second Time as Farce?', *European Law Journal* 2015, vol. 21 nr. 3, p. 313-339.
- Wilkinson, Michael, 'From Karlsruhe, with Love? Questioning the Constitutionality of Unconventional Monetary Policy' (oktober 2014), *London School of Economics Law – Policy Briefing Paper*, nr. 6.
- Williams, David, 'Introduction', p. xiii-xxxiv, in: Voltaire, *Political Writings*, Cambridge: Cambridge University 2003.
- Wise, Judith, 'Dissent and the Militant Democracy: The German Constitution and the Banning of the Free German Workers Party', *The University of Chicago Law School Roundtable* 1998, vol. 5, p. 301-343.
- Wit, Th. W.A. de, 'Carl Schmitt: het risico van het politieke kwaad', p. 59-76, in: G.J. Buijs & H.E.S. Woldring, *Grote politieke denkers. Hun strijd tussen goed en kwaad: een rondblik*, Zoetermeer: Uitgeverij Meinema 2001.

- Woolls, Daniel, ‘Basque Separatist, Arnaldo Otegi, Convicted Of Terrorism In Spain’, *The Huffington Post* (online), 16 september 2011.
- Woude, W. van der, *Democratische waarborgen*, Deventer: Kluwer 2009.
- Young, Michael G., ‘Kent Roach. The 9/11 Effect: Comparative Counter-Terrorism’ (bespreking), *Terrorism and Political Violence*, vol. 25 nr. 5, p. 852-854.
- Zoethout, Carla, ‘Hugo Krabbe over recht, staat en staatsrecht’, *Recht en Kritiek* 1991, vol. 17 nr. 4, p. 468-481.
- Cliteur, Paul, ‘De actuele betekenis van “weerbare democratie”’, p. 155-205, in: *Wat te doen met antidemocratische partijen? De oratie van George van den Bergh uit 1936*, met een inleiding van Bastiaan Rijpkema, een voorwoord van René Cuperus en een nawoord van Paul Cliteur, Amsterdam: Elsevier Boeken 2014.

Jurisprudentie

Europees Hof voor de Rechten van de Mens

EHRM 7 december 1976 (Handyside/Verenigd Koninkrijk).

EHRM 30 januari 1998, 133/1996/752/951 (United Communist Party of Turkey/Turkije).

EHRM 13 februari 2003, 41340/98, 41342/98 en 41344/98, NJ 2005, 73, m.nt. E.A. Alkema (Refah Partisi/Turkije).

EHRM 16 maart 2006, 58278/00, (Zdanoka/Letland).

EHRM 20 juni 2009, 25803/04 en 25817/04 (Batasuna: Herri Batasuna/Spanje).

EHRM 12 juni 2012, 31098/08 (Hizb ut-Tahrir/Duitsland).

EHRM 10 juli 2012, 58369/10 (Staatkundige Gereformeerde Partij/Nederland).

EHRM 14 maart 2013, 26261/05 en 26377/06 (Kasymakhunov en Saybatalov/Rusland).

Duitsland

Bundesverfassungsgericht 23 oktober 1952, E 2, 1 (SRP-Verbot).

Bundesverfassungsgericht 17 augustus 1956, E 5, 85 (KPD-Verbot).

Bundesverfassungsgericht 26 februari 2014, 2 BvE 2/13.

Nederland

Hoge Raad 18 april 2014, AB 2014/38 (concl. A-G L. Timmermans) m.nt. G. Molier & J.G. Brouwer (Vereniging Martijn).

Rechtbank Amsterdam 18 november 1998, NJ 1999, 377 (Nationale Volkspartij/CP'86).

Koninklijk besluit 24 juni 1970, AA 1971, 253, m.nt. E.C.M. Jurgens.

Curriculum vitae

Bastiaan Rijpkema (1987) studeerde Rechtsgeleerdheid aan de Erasmus Universiteit Rotterdam (LLB) en Encyclopedie en Filosofie van het Recht aan de Universiteit Leiden (LLM, cum laude). Vanaf 2011 was hij docent bij de afdeling Encyclopedie aan de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Universiteit Leiden. Samen met een collega-docent zette hij daarnaast een inleidende cursus in het recht en de rechtsfilosofie op voor Pre-university studenten, evenals een verdiepend vak voor de Honoursstudenten van de rechtenopleiding. In 2013 was hij medesamensteller van een bundel met essays over dierenrechten – *Bij de beesten af! Over dierenrecht en onrecht*. In 2014 verscheen *Wat te doen met antidemocratische partijen?*, een heruitgave van de oratie van de Amsterdamse hoogleraar staatsrecht George van den Berg, waarvoor hij de inleiding verzorgde. Daarnaast publiceerde hij artikelen in onder meer *Nederlands Juristenblad*, *Think*, *NRC Handelsblad*, *De Volkskrant*.